

DIN ISTORICUL UNUI VECHI SAT DE MOȘNENI — SUSLĂNEȘTI

C. DINU

Satul Soslănești este așezat pe valea riului Argeșel, la 9 km de-părtare de orașul Cimpulung¹. Este o mică așezare de munte înconjurată de dealuri acoperite cu pășuni și livezi de pruni. În partea de est a satului se află dealul Marlauzului (o cunoscută stațiune geologică) despre care localnicii spuneau că datează din timpul „potopului“.

Este unicul sat din țara noastră care a purtat și poartă acest nume — Soslănești. În documente din sec. XVII—XIX se mai amintește de o moșie cu numele de Sultănească pe apa Ialomiței, în fostul județ Dîmbovița) vecină cu satul Cătunu)².

S-a susținut, fără a se putea dovedi documentar, că numele vechi al satului Soslănești era Negurești sau Neguțești³.

Cu privire la originea numelui Soslănești s-au emis mai multe păreri. După unii, numele satului ar veni de la numele unei persoane Suslan; mai sigur se pare că numele vine de la cuvîntul slav „soslă“ (соусль, соусло), lichidul spirtos format după prima fiertură a cerealelor sau a prunelor pentru rachiu⁴.

Această părere pare a fi confirmată și de faptul că una din ocupațiile principale ale locuitorilor de pe valea Argeșului este cultivarea prunilor („prune albe de Soslănești“).

¹ În trecut acest sat împreună cu satele Călulești, Chiliile și Cocenești făceau parte din plaiul (mai târziu plasa) Dîmbovița, comuna Mătău (astăzi Mioarele).

² Moșiile Soslăneasca și Cătunu din Dîmbovița au fost în sec. al XVI-lea, proprietăți ale postelnicului Staicu din Soslănești — Mușcel. De la copiii acestuia, Dragomir din Cătunu și Stanca (Stana), soția lui Banciu din Tărăceni, moșia Soslăneasca a trecut prin cumpărare în posesia lui Radu Cocorăscu vel logofăt. Bibl. Acad. R.S.R., doc. 74 CLXV, 1 și 2 CDXIII.

³ După C. Rădulescu — Codin : *Mușcelul nostru*, Cimpulung 1922, p. XXIV—XXV. Numele de Neguțești sau Negurești ar veni de la două familii vechi de moșneni existente în Soslănești : urmașii lui Neguț și ai lui Negură.

⁴ Miklosich, Fr. : *Lexicon palaeoslovenico — graeco — latinum*, Vindobonae 1862—1865, p. 904 ; V. Bogrea : „Dări de seamă“ în „*Anuarul Institutului de Istorie Națională*“, 3 (1924—1925), Univ. din Cluj, p. 701 ; *Dacoromania*, Cluj, III, p. 459 ; Bîrlea, Pr. I. : „*Cîntece populare din Maramureș*“, Buc., 1924, nr. I, p. 138.

Există și o a treia părere, cea mai puțin plauzibilă, că numele satului ar veni de la cuvintele „sus la lină”, deoarece pe dealurile vecine satului se făcea tunsoarea oilor.

Datele cele mai vechi cu privire la o așezare omenească în locul unde se află astăzi satul Suslănești le avem datorită urmelor arheologice găsite acolo cu ocazia săpăturilor făcute în cursul anului 1939 și mai ales celor din anul 1959 și care apoi au fost continuate prin stăruința depusă de Flaminio Mirțu, actualul director al muzeului din Cîmpulung.

„Comuna Suslănești, de altfel, a furnizat urme de culturi din toate erele pământului. Ea a fost o mare așezare geto-dacă, un fel de depozit uriaș de mărfuri care servea la schimburi de comerț între localnici și coloniile grecești de pe țărmul pontic⁵. Printre alte obiecte găsite la Suslănești sînt și amfore în care se păstra vinul și untdelemnul, datînd din sec. al III-lea î.e.n. și care au fost importate din arhipelagul grecesc.

Cea mai veche știre documentară scrisă cu privire la Suslănești datează din anul 1503.

La 1503, Buda și Tudor din „Suschlanest” aduc la Brașov spre vânzare pește (somon), ceară și piei. Satul Suslănești mai este amintit făcînd negoț cu Brașovul și în anii 1524 și 1543⁶.

La 5 iulie 1959, ziarele anunțau că pe moșia lui Chiriacescu din Suslănești, la punctul numit azi Hobaia, iar pînă mai ieri „Crîngul Domnesc”, s-au descoperit urmele unei biserici din sec. al XVI-lea⁷. În interiorul bisericii s-au găsit, atunci, patru pietre de mormînt cu inscripții slavone datînd din anii 1558—1579 (pietrele de mormînt ale lui Neagu, Stanca, jupîneasă lui Pîrvu, Pîrvu și Stoica). Atunci, Victor Brătulescu scria: „Se pare că cei înmormîntați aici erau „boieri de țară” care se ocupau numai de moșia lor, de vreme ce nu se spune nimic despre rangurile lor”⁸. Colectivului muzeului din Cîmpulung a deschis șantierul de săpături arheologice la Suslănești în anul 1959, ajungînd la concluzia că acolo era o veche așezare omenească din sec. al XV-lea și al XVI-lea „probabil vatra satului Hobaia”⁹. Așezarea de la Hobaia se pare că a dispărut în anul 1595, în timpul luptelor lui Mihai Viteazul contra turcilor. Cu ocazia săpăturilor, s-au găsit 19 morminte și podoabe de o deosebită valoare (ex. inelul aparținînd spătarului Cazan etc.). În urma

⁵ Nasta, Nicolae: *Urme arheologice și istorice în raionul Mușcel*, în „*Magazin*”, an. V, nr. 194, simbătă 24 iunie 1961.

⁶ Ionescu-Gion, G. I., în: *Istoria Bucureștilor*, Buc., 1899, îi spune oraș și în lucrarea sa este trecut greșit „Surlănești”. A se vedea și N. Iorga: *Istoria comerțului românesc. Epoca veche*, București 1937, p. 145, nota 8 și Radu Manolescu: *Comerțul țării Românești și Moldovei cu Brașovul (Secolele XIV—XVI)*, Buc., Editura Științifică 1965, p. 261, 271.

⁷ C. Rădulescu-Codin, știa despre aceste ruine (deci înainte de 1939). În *Mușcelul nostru*, p. XXIV, nota 4: „urme de biserică se văd și la Hobaia”.

⁸ Brătulescu, Victor: *Pietrele de mormînt de la Suslănești-Mușcel*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, 1940, an XXXIII, Fasc. 103, ian.—martie 1940, p. 5—12; C. Grecescu: *Urmele unei biserici din secolul al XVI-lea în județul Mușcel*, în *Revista Istorică Română*, 1939, vol. 9, p. 502.

⁹ În 1939, se credea că la Hobaia a fost vatra satului Mesteacăn. S-a căutat atunci să se facă o legătură între cei înmormîntați acolo și familia Filipescu care avea moșie prin părțile Suslăneștilor, dar din timpul lui Constantin Brîncoveanu. Date despre proprietatea Filipescuilor găsim și la Arhivele Statului-București, Curtea de Apel. S. II. Dosar 1867/1865.

acestor săpături s-a ajuns la concluzia (contrară părerii lui V. Brătulescu) că cei înmormîntați acolo erau membrii unei mari familii boierești și nu a unor simpli boieri de țară.

Nu departe de locul unde s-au descoperit urmele acestei biserici de la Hobaia, se află o cruce de piatră cu inscripția slavonă din timpul lui Constantin Șerban Voievod (1654—1658) și în care se amintește de un Vladislav, Șerban, Negre, Pîrvu etc. Într-un hrisov dat de același domnitor în anul 7165 (1656) dec. 13, la Tîrgoviște, lui Lunea Ceașul za Roși¹⁰, feciorul Stanciului, pentru a stăpîni moșie la Suslănești, se amintește de un proces care a avut loc la Cîmpulung în timpul lui Matei Basarab, cu care ocazie s-au arătat hrisoave mai vechi din timpul lui Petru cel Tânăr (1559—1568) și Alexandru Mircea (1568—1577)¹⁰. Hrisoavele amintite sînt contemporane cu inscripțiile găsite la Hobaia, dar ele nu ni s-au păstrat.

Se cunosc de la Alexandru Mircea două documente (unul pentru satul Poenari, altul pentru Tătărei) în care sînt amintiți ca martori *Radu din Suslănești și Drăghici din Suslănești*¹¹. În anul 1585 (7094) dec. 28, Mihnea Vodă Turcitul dă, din București, un hrisov la mîna lui Tatomir Logofătul prin care îi întărește ocină la Nămăești. În conținutul acestui hrisov se amintește că logofătul Tatomir din Nămăești a dat vîtafului *Oprea din Suslănești* 300 de aspri ce-i datora¹².

De la finele secolului al XVI-lea cunoaștem mai multe documente care amintesc de *postelnicul Staicu din Suslănești* și familia sa. La 1593, Staicu din Suslănești nu deținea încă vreo dregătorie; îl găsim apoi trecut ca postelnic. Se pare că a murit înainte de 1623, deoarece după această dată, documentele ne dau știri numai despre copiii săi: Stanca (Stana), soția lui Banciu din Tărăceni (Ilfov), și Dragomir de Cătunu (Dimbovița).

Staicu din Suslănești, împreună cu familia sa, posedau moșii în fostele județe Mușcel, Dimbovița și Ilfov: Suslănești (Mușcel), Cătunu și Suslăneasca (Dimbovița), Hobaia (Hohaia), Tărăceni, Scroviște și Ulea în Ilfov¹³.

Dacă există vreo legătură de rudenie între postelnicul Staicu din Suslănești (1593), Oprea din Suslănești (1585), Drăghici din Suslănești (1575), Radu din Suslănești (1573) și boierii amintiți pe pietrele de mormînt de la Hobaia din anii 1558—1579, nu putem stabili pe baza documentelor existente astăzi. Este totuși posibil ca toți să fi aparținut aceleiași familii.

Din secolul al XVII-lea, numărul documentelor referitoare la Suslănești sînt numeroase.

La 10 septembrie 1619 (7128), Gavril Movilă voievod poruncește satelor Văleni, Neagomirești, Jugur, Poenari, Groșani și Suslănești să

¹⁰ Biblioteca Academiei R.S.R. doc. 125, 126 LXIX. Despre Lunea Ceașul din Nămăești a amintit și N. Iorga, în *Studii și documente* vol. VII, p. 24, 28—30 (documente din colecția lui I. Șapcaliu și a revizorului școlar Gh. Ionescu din Cîmpulung).

¹¹ *Documente privind Istoria României, Veacul XVI, B. Țara Românească*, vol. IV (1571—1580), Ed. Ac. R.P.R. 1952, p. 108—109.

¹² Idem, vol. V (1581—1590), doc. 231, p. XXV, 230—231. Din alte documente rezultă că Oprea din Suslănești era bunicul lui Lunea Ceașul din Nămăești despre care am amintit anterior.

¹³ Idem, vol. VI. (1591—1600), 1953, p. 73.

caute, împreună cu Neagu portar, boii unor gelepi pierduți în timpul „răzvalei lui Lupu paharnic“¹⁴.

Începînd din secolul al XVII-lea, mai toate documentele cu privire la Soslănești amintesc de familia Jumărăscu (Jumărea), fapt ce l-a determinat pe I. Șucu, fost arhivist șef la Arhivele Statului-București, să scrie: „A vorbi de vechimea acestei familii înseamnă a face însuși istoricul satului Soslănești“¹⁵.

Numele acestei familii vine de la o poreclă „Jumărea“ care are semnificația de „om foarte slab și hieton, om uscăcios, stors, lipsit de orice grăsimie“. Cuvîntul este de origine slavă¹⁶.

Strămoșul cel mai îndepărtat al acestei familii, pe care-l cunoaștem din documente, a fost Voicu Toacă din Soslănești, care, a trăit în prima jumătate a secolului al XVII-lea. El a murit înainte de 1644, cînd cei patru copii ai săi, Badea¹⁷, Neaga „din care se trag Jumărăștii“, Vișa „din care se trag Butureștii“ și Neacșa, căsătorită cu Florea din Albești, își împart averea părintească nu fără ceartă, căci au purtat procese, ajungînd pînă la divanul domnesc al lui Matei Basarab¹⁸.

Din această familie au făcut parte Stoica Ceașul Jumărea (trecut în documente din anii 1656—1658), Radu Jumărea, poreclit „Mățău“ (trecut în documente între anii 1634—1662) și Stanciu Jumărea¹⁹. Stanciu Jumărea, prin căsătoria sa cu Velica, fata lui Micu lui Ianoș (Enănescu) din Dragoslavele, a ajuns să stăpînească pămînt și case și în acest sat. *Timp de mai bine de 168 de ani, familia Jumărăscu, începînd cu Stanciu Jumărea la 1656 și pînă la postelnicul Simon Jumărăscu (la 1824), a purtat numeroase procese pînă la divanul domnesc pentru averea din Dragoslavele*²⁰.

Familia Jumărăscu, scoboritoare dintr-unul din cei cinci moși din Soslănești, a ajuns, în decursul secolelor, să-și mărească continuu moșia. Aceasta s-a realizat prin cumpărături și numeroase procese cu celelalte familii de moșneni din Soslănești (cu Butureștii, Neguțeștii, Negureștii, Parciulea (de fapt tot Negurești, Isăroiu, Pîrvu etc.).

¹⁴ Idem, vol. VIII, (1616—1620), p. 376.

¹⁵ I. Șucu este autorul unui valoros studiu despre Mățău (manuscris). În lucrarea sa sînt amintite și multe documente referitoare la Soslănești și găsite la familii din Mățău. El arată că: *Mățăoanii, din care cele mai multe ramuri sînt originare din Soslănești* (și cele mai vechi), s-au deplasat în Mățău în cursul secolului al XVII-lea, în urma a o serie de cumpărături de pămînt de la Soslănești. Astfel ei au cumpărat funiile Stroiasca, Călărășeasca și Soslăneasca, ajungînd să limiteze proprietatea Soslăneștilor numai pînă în apa Argeșului“.

¹⁶ Academia Română. *Dicționarul Limbii Române*, tom. II, partea a II-a, fasc. I, București 1947, p. 51.

¹⁷ Pe un loc. de la Bibl. Acad. R.S.R., doc. 203 C.C.V. din 21 mai 1655, Badea Toacă, fiul lui Voicu Toacă, își pune iscălitura și o pecete mică inelară care are pe ea vulturul bicefal (o stilizare). Interesant că vulturul bicefal s-a găsit și pe inelul spătarului Cazan.

¹⁸ Documente în posesia prof. univ. Dan Simonescu și Arhivele Stat. București, Episcopia Argeș, pachet 18, doc. 1; *Societatea pentru învățătura poporului român. Foie Mensuale*, An. II, ian. 1872, nr. 5, București, 1872, p. 370—372; D. Băjan : „Documente de la Arhivele Statului I, 1568—1840, C. Lung, p. 22.

¹⁹ Biblioteca Academiei R.S.R. doc. 63 CCC VIII, 10 MCLXXVI, 127, CLXV, 198, 199, 202, 203 CCV.

²⁰ A se vedea și C. Rădulescu-Codin : *Dragoslavele*, Cîmpulung 1937, p. 119, 121, 124, 137, 164, 169 și 173. De același autor : *Un hrisov de la Matei Basarab, Prietenul nostru pentru popor*, vol. VII, nr. 3—4, martie—aprilie 1923, p. 12—16.

În anul 1707 (7215) aprilie 8, moșnenii din Suslănești s-au strîns cu toții și cu cărțile lor de moșie și au început delimitarea moșiei lor : „Adică noi Suslăneștii toți, anume Jumărăștii, care sîntem din Radu Mățau și noi Neguțeștii care sîntem din Neguț văt(aful), care mai jos ne vom iscăli, strinsu-ne-am toți la un loc și am strîns toate cărțile și hotărnicile ce am avut dă moșie din tot cuprinsul hotarului satului nostru Suslănești din sud Mușcel⁴. Cei șapte copii ai lui Stanciu Jumărea (fiul lui Radu Mățau) și-au pus iscăliturile și peceti mici inelare (5 peceti) ²¹.

Pe o cruce de piatră din valea Mățăului, de la „Căminuri“ ridicată în timpul lui Nicolae Mavrogheni (1786—1790) este amintit „Jumărăscu Grigorie sin Grigorie“, urmaș al unui din cei șapte Jumărăști amintiți în ocolnița din 1707 ²².

Documente numeroase se păstrează de la postelnicul Simon Jumărăscu, fiul diaconului Grigore, și ctitorul vechii biserici de lemn din Suslănești. Fiul său, tot postelnic, Ion Simon Jumărăscu a purtat un proces ce a durat 20 de ani (1841—1862) cu familia Vișoiu din Mățau, care vroia să-și întindă proprietățile chiar în Suslănești. El zidește în locul bisericii de lemn (cea făcută de tatăl său) una de zid pe care a terminat-o în anul 1848 ²³. Pe o cruce de piatră aflată în vecinătatea unei fîntîni, el pune să se treacă în inscripție că era „boier de neam“ ²⁴. La 1853 mai 28, Apostol Dumitrescu îi face planul moșiei. Ion Simon s-a căsătorit cu Ana, fiica logofătului Ioan Popescu din Pietroșița — Dîmbovița, și prin aceasta s-a înrudit cu familiile Fusea din Tîrgoviște și cu Vlădescu din Boteni (familie care scobora din Tudoran Clucerul, ctitorul mănăstirii Aninoasa) ²⁵. Într-un cîntec haiducesc referitor la Radu lui Anghel se amintește cum acesta l-a atacat într-o noapte pe Ioan Simon ²⁶.

Alături de familia Jumărăștilor și a celorlalți moșneni de care am mai amintit, considerăm că trebuie să ne referim și la un moșnean din Suslănești (fără a putea stabili cu precizie din care familie cunoscută anterior sec. al XVII-lea făcea parte, din ce moș se trăgea) care și-a

²¹ S-au păstrat mai multe exemplare din această ocolniță : unul în posesia familiei Vișoiu Peștereanu din Mățau, altul la Bibl. Acad. R.S.R., doc. 4 C LXXVI. Amintit și de N. Iorga în *Studii și documente*, vol. VII, p. 52 (exemplarul fost în posesia revizorului Gh. Ionescu din Cîmpulung, un descendent direct din familia Jumărăștilor).

²² Crucea (nedescifrată complet) este trecută și de P. Coman : *Cele mai vechi cruci ale Mățăului, în Mușcelul nostru*, an. IV, sept.—oct. 1932, nr. 7—8, p. 40—44 și în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, fasc. 69, 1931 și extras *Văleni de Munte* 1932, p. 5.

²³ Brătulescu, Victor : *Biserica de azi a satului Suslănești*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, ian.—martie 1940, an XXXIII, fasc. 103, p. 9—10.

²⁴ Diplomă dată lui Simon Jumărăscu de către Al. N. Șuțu la 1819. V — 10 prin care îl trece la categoria „boierilor de neam“ (în posesia prof. univ. Dan Simonescu).

²⁵ Popescu-Runcu, Preot Al. A. : *Ctitoriile urmașilor lui Leaotă Căpitan de Plai*, în *Albina*, an XXXIX, nr. 14, București, 3.IV. 1963, p. 215—216.

²⁶ Rădulescu-Codin, C. : *Cîmpulungul Mușcelului. Istoric și legendar* 1925, p. 215, nota 1 ; Lazarina Georgescu : *Radu lui Anghel*, în *Presa*, C. Lung, an IV, 1940, nr. 110, oct. 5, p. 2 și Constantin Dinu : *Haiducul Radu Anghel*, în *Din activitatea științifică a cadrelor didactice din Institutul Pedagogic București, pe anul 1957*, București, 1958, p. 229—241.

luat numele de familie S u s l ă n e s c u (de la satul de unde era). Acest nume de familie îl întâlnim în documente pentru prima oară în anul 1675.III.14 (Neacșu Suslănescu) și la 1773.V.12, când unchiașul Iane Suslănescu, ginerele lui Mihai din Nămăești, vinde popii Nicolae din Nămăești un cămin de casă cu pomet rămas de la socru-său. Această familie o găsim amintită în documentele cu privire la Suslănești pînă la finele sec. al XIX-lea, cînd pleacă pentru a se stabili la Cîmpulung. Un membru al ei, medelnicerul Iordache Suslănescu este amintit la Ploiești pe la 1829²⁷.

În Suslănești, în detrimentul vechilor familii de moșneni, prin cumpărare sau donații, au ajuns să aibă proprietăți: mănăstirea Cîmpulung (danie făcută la anul 1697 de ieromonahul Cozma din Suslănești), biserica Șubești din Cîmpulung (de unde numele de „Șubeasca“), biserica Sf. Gheorghe din Cîmpulung, schitul Mărculești (la 1807.VII.23, Simon Jumărăscu vinde, părintelui Ieonom Ioanichie de la schitul Mărculești, o livadă de fîn în valea Mățăului), Alecu Chilișoiu (rudă cu C. Aricescu), Dumitrache Urianu (livadă de fîn cumpărată de la Jumărăști la 18.IX.1809) și trei logofăți Nicolae Rucăreanu.

Proprietatea Rucărenilor nu s-a putut întinde în partea de vest a satului Suslănești, dincolo de Argeșel, spre dealul Mățăului, deoarece acolo se aflau proprietățile Jumărăștilor de care nu s-au putut atinge.

Și modul cum Nicolae Rucăreanu jefuia pe săteni (familiile vechilor moșneni) de pămînturi și modul crunt cum îi exploata, rezultă din multe documente mușcelene. Trei logofăți Nicolae Rucăreanu și-a mărit continuu moșia la Suslănești. Silind pe moșneni să-i vîndă pămîntul, le lua și hrisoavele referitoare la aceste pămînturi. În mîinile lui a ajuns și hrisovul lui Lunea Ceausul cu privire la moșiile sale de la Suslănești²⁸. Rucărenii au vîndut moșia din Suslănești unui Prislopeanu, care a lăsat-o fiicei sale căsătorită Andreescu și care a stăpînit-o pînă în anul 1944.

Nici Jumărăștii nu au rămas cu moșia lor. Descendenții postelnicului Ioan Simon Jumărăscu și-au vîndut, la începutul sec. al XX-lea, mai toată moșia lui Ioniță Georgescu.

În anul 1916, satul Suslănești a fost ocupat de divizia a XII-a bavareză. S-au dat lupte grele în special în ziua de 30.XI.1916 cînd von Bogendorfer a căutat să mențină linia frontului pe linia Argeșului. În aceste lupte, a murit, la Suslănești, baronul Max Emanuel von Pfeten (rudă cu împăratul Germaniei) și care a fost înmormîntat în curtea bolniței mănăstirii Cîmpulung. Luptele și ocupația germană au adus mari pagube satului Suslănești.²⁹ Atunci, s-au tăiat cei 64 de nuci care aveau în majoritatea peste 100 de ani, și care fuseseră plantați de Jumărăști de-a

²⁷ Bibl. Acad. R.S.R. doc. DCXLI/46. Membrii din această familie trăiesc și astăzi.

²⁸ Simonescu, Dan I. *O jalbă de la începutul secolului al XIX-lea. Document Mușcelan*, în *Revista Arhivelor*, vol. I, nr. 1—3, București 1924—1926, p. 270—273.

²⁹ Ortlepp, Fritz : *Luptele din regiunea Bran și Dragoslavele*, Traducerea din limba germană de preot I. Răuțescu, Cîmpulung 1933, p. VI + 150 + 2 hărți.

lungul drumului care trecea prin mijlocul satului (drumul care leagă Suslăneștii cu satele Nămăești și Boteni)³⁰.

Satul Suslănești, în cataografiile din prima jumătate a sec. al XIX-lea (cataografiile din anii 1838 și 1845), nu număra mai mult de 26—35 case cu o populație ce nu depășea 150 locuitori, în majoritate moșneni vechi, de baștină de acolo. În preajma anului 1944, majoritatea familiilor vechi de moșneni ajunseseră în stare de sărăcie. În sat și terenurile dependente de aceasta, existau două mari proprietăți care depășeau 100 ha pământ (pomet, pășuni, grădini de zarzavat, la care se adăugau două mori, cârciumă, joagăr de lemne, poverne, uscătorii de prune etc.).

După 1944, în satul Suslănești, încadrat în comuna Mioarele (unde s-a creat și o gospodărie agricolă colectivă) s-a lichidat marea proprietate existentă anterior.

Și documentele cu privire la acest sat aduc o contribuție însemnată în cunoașterea modului de organizare (de formare și dezvoltare) a unei obștii moșnenești. Încă din secolele XV—XVIII, unii membri ai obștii au reușit să-și delimiteze cu precizie proprietatea și să și-o mărească continuu în detrimentul celorlalți membri ai obștii (ex. familia Jumărăscu). Procesul acesta de pauperizare a majorității populației unei obștii moșnenești s-a agravat în condițiile destrămării orînduirii feudale, în secolele XVIII—XIX (documentele cu privire la treti logofătul Nicolae Rucăreanu).

Istoricul satului Suslănești, așa cum rezultă din descoperirile arheologice și din numeroasele documente pe care le cunoaștem astăzi, ne oferă un bogat material cu privire la continuitatea populației de acolo.

QUELQUES DONNÉES CONCERNANT LE PASSÉ D'UN ANCIEN VILLAGE DE PAYSANS LIBRES-SUSLĂNEȘTI.

RÉSUMÉ

Le village de Suslănești est situé sur la vallée d'une petite rivière Argeșel à neuf kilomètres de la ville de Cimpulung, département d'Argeș. Les dates les plus anciennes relatives à ce village, nous les possédons par les recherches archéologiques effectuées en 1959.

Le lieu où se trouve actuellement ce village a été autrefois (dans l'antiquité) un centre daco-gétique où on a trouvé des objets provenant du commerce avec les anciennes cités grecques de la Mer Noire.

Les plus anciens documents écrits datent depuis l'année 1503 et se réfèrent au commerce des habitants de Suslănești avec la ville de Brașov, en Transylvanie.

³⁰ *Memoriu privitor la pagubele ce mi s-au adus proprietății din comuna Mățu, satul Suslănești din jud. Mușcel de trupele de ocupație în timpul războiului 1916—1918.* Memoriul este făcut de ing. silvic Marian Georgescu. Se află în posesia autorului acestui articol, ca și alte documente inedite referitoare la Suslănești.

A l'occasion des recherches archéologiques de 1959, on a trouvé les ruines d'une église fondée par une famille de nobles dont l'existence est attestée par les pierres tombales datant de 1558 à 1579.

Les documents relatifs à ce village sont nombreux à partir du XVII-ème siècle et ils se réfèrent en majorité à l'histoire des familles de paysans libres, à leurs luttes pour conserver et agrandir leurs terres.

Deux familles, l'une d'origine locale, nommée Jumărășca et l'autre de Cîmpulung, Rucăreanu, réussirent au cours des siècles, à y accaparer de grandes propriétés. Leurs fortunes représentées en premier lieu par des propriétés terriennes se réalisèrent au détriment des autres familles de paysans de ce village.

Pendant la première guerre mondiale, des luttes acharnées s'engagèrent dans cette région entre roumains et allemands.

En 1945, après la réforme agraire, la grande propriété fut liquidée en ce village aussi.

L'histoire de Suslănești nous offre des dates qui dénotent la continuité de la population locale, des temps les plus anciens jusqu'à nos jours.

Comunicare ținută la cea de a II-a Sesiune
de comunicări științifice a Muzeului județean
Argeș — Pitești 24—25.V.1971.